

A Régiók Bizottsága véleménye a munkaerőpiac és a regionális igények közötti összefüggések az idegenforgalom területén

(2009/C 200/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- elismeri, hogy az idegenforgalom minden tagállamban jelentős mértékben hozzájárul nemzeti GDP-hez, még ha szerepe és hozzájárulása – mint vállalkozói tevékenység – nagy különbségeket mutat is az egyes tagállamokban mind a nemzeti gazdaságok keretén belül, mind pedig a helyi és regionális szintű fejlődés szempontjából;
- elismeri, hogy az idegenforgalmi ágazatnak számos kihívással kell szembenéznie, amelyek között a legfontosabb a gazdasági válság. Ebben az összefüggésben az idegenforgalmi ágazat ösztönzésére és vállalkozói szellemre sürgősen szükség van ebben az ágazatban, kiváltképp, mivel az idegenforgalom a foglalkoztatás, valamint a társadalmi és regionális kohézió területein társadalmi vetülettel rendelkezik;
- hangsúlyozza, hogy az idegenforgalomnak életképesen kell fejlődnie ahhoz, hogy ne tékozzon el a természeti erőforrásokat, valamint hogy a természeti környezetet se tegye tönkre. Az idegenforgalomnak tiszteletben kell tartania az adott régió természeti gazdagságát, és az idegenforgalom – tartós és zökkenőmentes – fejlesztését szem előtt tartva kell kiaknáznia azt, mivel a cél a környezet megőrzése és felértékelése, a jövő generációk érdekében történő védelme, valamint olyan feltételek kialakítása, amelyek új munkalehetőségeket teremtenek.

Előadó: Konstantinos Tatsis (EL/EPP), Dramas-Kavalas-Xanthis prefektúra kibővített önkormányzatának elnöke

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. elismeri, hogy az idegenforgalom minden tagállamban jelentős mértékben hozzájárul nemzeti GDP-hez, még ha szerepe és hozzájárulása – mint vállalkozói tevékenység – nagy különbségeket mutat is az egyes tagállamokban mind a nemzeti gazdaságok keretén belül, mind pedig a helyi és regionális szintű fejlődés szempontjából;

2. megállapítja, hogy az idegenforgalom számos regionális gazdaság számára a gazdagodás lényegi forrása, ám eddig a kérdés közösségi dimenziója csak igen kevés hangsúlyt kapott. Egyúttal örömmel fogadja az Európai Bizottság „Az EU új idegenforgalmi politikája: a partnerség erősítése az európai idegenforgalom területén” és „A fenntartható és versenyképes európai idegenforgalom menetrendje” című közleményét;

3. üdvözlöi, hogy az idegenforgalmat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (Lisszaboni Szerződés) 195. cikke olyan területként ismeri el, amelyen az EU kiegészítő szerepet játszhat, és ezért reméli, hogy az említett szerződés ratifikációja minél előbb megvalósulhat, hogy stabil jogalapot biztosítson az EU ezen a téren folytatott tevékenységéhez;

Az idegenforgalom szerepe

4. megjegyzi, hogy az idegenforgalom jelentősége és az idegenforgalmi ágazat szerepe többszörös, mivel nagymértékben hozzájárul az európai gazdaság egészéhez, csakúgy mint számos tagállam nemzeti gazdaságának fejlődéséhez, valamint a nemzeti GDP növekedéséhez. Ezzel párhuzamosan az idegenforgalom fejlődése – amellet, hogy jelentős szerepet tölt be a műveltség és az egészségmegőrzés területén, valamint a szabadidő értelmes eltöltésében és a pihenésben – hatással van a foglalkoztatás területére, mivel számos szakma az idegenforgalmi hullámok függvénye, és sok szakember olyan idegenforgalmi létesítményben dolgozik, vagy olyan tevékenységet folytat, amely e köré szerveződik;

5. hozzáteszi, hogy az idegenforgalom kedvező hatással van a szélesebb körű társadalmi kohézió ösztönzésére, mivel bizonyos régióknak – köztük is kiváltképp azoknak, amelyek nem rendelkeznek más forrással gazdaság létrehozására – távlatokat nyitnak a fejlesztés és a vállalkozásalapítás terén, és így szétosztják a társadalomban a létrehozott gazdasági termékek egy részét. A tartós népességfogyással és feszült gazdasági helyzettel küzdő területeken a fejlődő idegenforgalmi ágazat akár ellensúlyt is képezhet, amely révén bizonyos esetekben a kedvezőtlen tendencia visszafordítható, és ösztönözhető a szükséges szerkezetváltás;

6. megjegyzi, hogy ki kell állni amellet, hogy – az Unió polgárainak mobilitása által – az idegenforgalom jelentős szerepet játszik abban a folyamatban, amelynek célja az európai társadalmi tudatosság létrehozása. Az idegenforgalomnak a hozzájárulása e tudatosság megerősítéséhez – amely annak köszönhető, hogy a

polgárok megismerkednek, és kapcsolatba kerülnek más tagállamokkal, más társadalmi kultúrákkal és különböző országokkal – kidomborítja a sokféleség érzetét, ugyanakkor ezzel egy időben a közös perspektíva meglétét kelti. A polgárok mobilitása, amelyet az európai régiókban végbemenő turizmus fejlődése biztosít, sarokköve az *európai polgár* fogalmának;

7. megállapítja, hogy a turizmus fejlődése közvetlen összefüggésben áll a környezetvédelem és a kultúra ágazatával. Az első ágazatra vonatkozóan olyan intézkedések támogatását kell hangsúlyozni, amelyek célja a fenntartható és életképes idegenforgalom fejlesztése, hogy ezáltal kiaknázzuk és – értékeinek elismerése révén – védelmezzük a környezetet. A második ágazat esetében a kortárs kultúra produktuma hasznosítható, hasonlóan az európai kulturális örökség érvényre juttatásához;

8. kiemeli, hogy az idegenforgalom regionális szinten a tartós munka forrása, és hogy hozzájárul a foglalkoztatás megerősítéséhez és ösztönzéséhez, valamint hogy széles körben részt vesz a lisszaboni stratégiának a munkahelyek megerősítésére vonatkozó célkitűzéseinek megvalósításában;

Az idegenforgalmi ágazat regionális szintű kihívásai

9. elismeri, hogy az idegenforgalmi ágazatnak számos kihívással kell szembenéznie, amelyek között a legfontosabb a gazdasági válság. Ebben az összefüggésben az idegenforgalmi ágazat ösztönzésére és a vállalkozói szellemre sürgősen szükség van ebben az ágazatban, kiváltképp, mivel az idegenforgalom a foglalkoztatás, valamint a társadalmi és regionális kohézió területein társadalmi vetülettel rendelkezik;

10. hangsúlyozza, hogy az idegenforgalomnak életképesen kell fejlődnie ahhoz, hogy ne tékozzoljon el a természeti erőforrásokat, valamint hogy a természeti környezetet se tegye tönkre. Az idegenforgalomnak tiszteletben kell tartania az adott régió természeti gazdagságát, és az idegenforgalom – tartós és zökkenőmentes – fejlesztését szem előtt tartva kell kiaknáznia azt, mivel a cél a környezet megőrzése és felértékelése, a jövő generációk érdekében történő védelme, valamint olyan feltételek kialakítása, amelyek új munkalehetőségeket teremtenek;

11. megjegyzi, hogy a regionális szintű turisztikai célú területrendezési tervek eszközt jelentenek a vállalkozó szellem fejlesztése és a természeti környezet kiaknázása közötti ideális egyensúly kialakításához, valamint ezáltal az egyes régiók természeti és energetikai erőforrásai elherdálásának elkerüléséhez. Néhány régióban már határértékeket jelöltek meg a hotelleléstítmények számának korlátozása érdekében, és javasolt, hogy ezt a gyakorlatot a legjobb gyakorlatok cseréje keretében vitassák meg. Ebben az összefüggésben az RB konkrét kritériumok előírását javasolja annak értékeléséhez, hogy megállapítsák-e a plafon szintjét, figyelembe véve a fejlesztés regionális célkitűzéseit, a szociális szükségleteket, és további munkahelyek teremtését;

12. arra a megfigyelésre hívja fel a figyelmet, hogy az idegenforgalom területén a verseny három formában jelenik meg. Az első a külső verseny, azaz az Európai Unión belüli nemzeti úti célok, valamint a határokon kívül található úti célok között. A második a belső verseny, amely a különböző európai úti célok között játszódik le. Végül a harmadik egy országon belül, a nemzeti úti célok között lejátszódó folyamat. Valamennyi versenyforma pontos jellemzőkkel rendelkezik, és különböző megközelítést igényel;

13. megjegyzi, hogy az ágazat egy további kihívása, amellyel a regionális idegenforgalomnak szembe kell néznie, az idényjellegben rejlik. A probléma természetének megfelelően a megoldást nem nemzeti, hanem regionális szinten kell keresni, mivel az idényjelleg pontos társadalmi és regionális jellemzőkhöz kapcsolódik, amelyek közvetlen hatással vannak az idegenforgalom hullámaira. Nemzeti szinten ellenben, az idegenforgalmi termék több szempontból, és az évszak függvényében fejleszthető és diverzifikálható;

14. elismeri, hogy az idegenforgalom alapvetően szolgáltatást nyújtó ágazat, amelynek jellemzője az erőteljes verseny, a fogyasztók oldaláról pedig a színvonal igénylése. Következésképpen az ebben az ágazatban alkalmazott munkaerőnek magas és megfelelő képzettséggel kell rendelkeznie;

15. kiemeli, hogy az idegenforgalom területén tevékenykedő vállalkozások olyan megerősítésére van szükség, hogy lehetőségük legyen minősített és magas szintű képzettséggel rendelkező munkaerőt vonzani. Ezáltal az idegenforgalmi termék nagyobb lendületet indít majd el Európa-szerte, és jelentős javulást fog elérni a látogatóknak nyújtott szolgáltatásokban, vonzóbbá téve az európai idegenforgalmi célpontokat;

16. hangsúlyozza, hogy a kis- és középvállalkozásokat meg kell erősíteni a „Gondolkozz előbb kicsiben!” (*Think Small First*) elv alapján, amelyet ezen vállalkozásokról szóló rendelet tartalmaz. Az idegenforgalmi ágazatot túlnyomórészt kkv-k alkotják. Ezért tehát a működésüket szabályozó törvényi keretnek számukra kedvezőnek kell lennie, emellett közvetlen intézkedések meghozatalára van szükség, a jelenlegi álláshelyek megtartása mellett, új munkalehetőségeket teremtve;

Javaslatok

17. megjegyzi, hogy az idegenforgalmi ágazatot az Unió általánosabb fejlesztési politikája keretében kell megerősíteni, figyelembe véve az EU legfőbb fejlesztéspolitikai prioritásait és eszközeit;

18. javasolja, hogy valósuljanak meg magán- és állami kezdeményezések az európai régiók közötti jobb (tengeri és légi) összeköttetések előmozdítása, és így az európai polgárok mobilitásának javítása érdekében;

19. megállapítja, hogy a fejlődés alapvető pilléreinek egyike a környezet kiaknázása és védelme, az életképes és fenntartható növekedés keretében;

20. megállapítja, hogy a fejlődésnek a második alappilléret az idegenforgalom társadalmi dimenziójának megerősítése jelenti, a foglalkoztatottak védelme révén, és azáltal, hogy az idegenforgalom által termelt gazdagságot – tág értelemben – a társadalom egészen belül osztjuk szét;

21. ebben az összefüggésben azt javasolja, hogy olyan kezdeményezések szülessenek, amelyek célja a foglalkoztatás megerősítése az idegenforgalom ágazatán belül azáltal, hogy a munkaerőnek szóló képzési programokat indítanak; javasolja, hogy indítsanak olyan akciókat, amelyek célja az idegenforgalomnak a környezetvédelemmel való összekapcsolása, valamint a fenntartható idegenforgalom ösztönzése és fejlesztése; javasolja, hogy támogassák az új technológiák bevezetését a regionális idegenforgalmi termékeken belül a kultúrával való összekapcsolásuk, valamint folyamatosan nyújtott szolgáltatások által; javasolja, hogy támogassák az európai idegenforgalmi célpontok hálózatba szervezését, a környezetvédelmi szemlélet megtartása, a helyi termelés kiemelése, és a szolgáltatások javítása mellett, valamint hogy ösztönözzék az olyan vállalkozói gyakorlatokat, amelyek hozzájárulnak a tág értelemben vett társadalmi fejlődéshez és helyi szinten a gazdagságnak a társadalmon belüli elosztásához;

22. megjegyzi, hogy meg kell erősíteni, és ágazatspecifikusabbá kell tenni a létező gyakorlatokat és a jelenlegi közösségi cselekvéseket, mint például az európai szociálturizmust előkészítő kezdeményezést, illetve a „Kiemelt európai úti célok” (EDEN) projektet. Ennek fényében örömmel fogadja, hogy több kategóriát emelnek ki évente, amelyeket évről évre megismételnek, hogy a tartalom változásával ne vesszen el a folyamatosság; egyúttal felkéri az Európai Bizottságot, hogy indítson újtárá egy kezdeményezést a helyi és regionális hatóságok közötti határokon átnyúló, illetve régióközi szintű együttműködés előmozdítására a közös idegenforgalmi termékek népszerűsítése végett;

23. kitar az alternatív idegenforgalmi formák támogatásának szükségessége mellett, hogy valamennyi felkínált lehetőséggel élni lehessen, hogy továbbá új szolgáltatásokat hozzanak létre, és hogy új termékek létrejöttét ösztönözzék;

24. javasolja, hogy mutassák fel a fenntartható európai idegenforgalom fejlesztési modelljét, amely olyan programon alapul, amely magában foglalja majd a kultúra beillesztését az idegenforgalmi termékbe, a környezetvédelmet, az európai idegenforgalmi kínálat versenyképességének támogatását, az egyes régiók közötti légi és vízi összeköttetés javítását, a vállalkozói szellem ösztönzését és új technológiák bevezetését;

25. a regionális hatóságokkal fenntartott kapcsolatok biztosítása érdekében a CEDEFOP szerepének megerősítését javasolja, valamint azt, hogy kérjék fel arra, hogy tanulmányozza tovább az idegenforgalmi ágazat kompetenciabeli követelményeit, alapul véve a régiók szükségleteit és ambícióit, mind a foglalkoztatási lehetőségek kiszélesítése, mind a nyújtott szolgáltatások szintjének javítása érdekében;

26. azt ajánlja, hogy használják ki a 89 „területi foglalkoztatási kísérleti egyezmény” modelljén alapuló „helyi foglalkoztatási cselekvési tervek” európai szintű tapasztalatait, és dolgozzanak ki regionális szintű terveket a helyi és regionális önkormányzati szervezetekkel, a szállodaipar, a szórakoztatóipar és a kulturális ágazat képviselőivel, az ezekben az iparágakban dolgozók küldötteivel, valamint a nem hagyományos európai turizmus társadalmi szószólóival együttműködésben, hogy az idegenforgalmi ágazatban való foglalkoztatás támogatására koherens politikát lehessen alkalmazni regionális szinten. Azt javasolja, hogy az

ezekkel a tervekkel kapcsolatos cselekvéseket vegyék fel a regionális strukturális alapok pályázati feltételeinek megfelelő kezdeményezések közé;

27. azt javasolja, hogy hozzanak rendelkezést a regionális repülőterek illetékeinek ideiglenes csökkentéséről a forgalom ösztönzése érdekében, valamint azért, hogy megerősíthessék közvetlen kapcsolataikat azokkal a főbb területekkel, ahonnan nagy számban várhatóak turisták.

Kelt Brüsszelben, 2009. április 22-én.

a Régiók Bizottsága elnöke
LUC VAN DEN BRANDE
